OCAK 2017

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TUİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- İnşaat sektöründe büyüme 2017 yılında yavaşlayarak sürecek.
- İnşaat firmalarının yurtiçi kredi stoku 155,7 milyar TL'ye ulaştı.
- Gayrimenkul sektörünün yurtiçi kredi stoku 88,2 milyar TL oldu.
- İnşaat sektöründe güven endeksi Ocak ayında 6,0 puan yükseldi.
- Mevcut inşaat işleri endeksi Ocak ayında 5,3 puan düştü.
- Yeni alınan inşaat işleri endeksi Ocak ayında 3,6 puan arttı.
- 2016 yılında konut satışları yüzde 4,2 arttı.
- 2016 yılında birinci el konut satışları yüzde 5,5 yükseldi.
- 2016 yılında ipotekli konut satışları yüzde 3,5 arttı.
- 2016 yılında mevcut konut fiyatları yüzde 9,1 yükseldi.
- 2016 yılında yeni ev fiyatları yüzde 2,9 arttı.
- Kasım ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 1,0 geriledi.
- Kasım ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 0,4 arttı.
- Kasım ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 5,0 azaldı.
- Türkiye yatırım yapılabilir kredi notunu kaybetti.
- Anayasa Referandumu ile siyaset öne çıkıyor.
- Merkez Bankası TL likiditesini azaltıyor.
- TL faizler yukarı yönlü.
- Merkez Bankası döviz rezervleri azalıyor.
- Türk lirası sepet kur riskler ile birlikte 4,0 seviyesini aştı.
- Dünya ekonomisinde 2017 yılında en önemli tehdit jeopolitik riskler.
- Trump Başkanlık görevine hızlı ve radikal başladı.
- Yakın ve komşu pazarlarımızda 2017 yılında daha hızlı ekonomik büyümeler bekleniyor.
- Dolar güçlenmeye devam ediyor.
- Euro-Dolar paritesi 1,06 seviyesinde.
- ABD'de yıllık inşaat harcamaları 1,18 trilyon dolara ulaştı.
- ABD'de mevcut ev satışları Aralık ayında 5,49 milyon adet oldu.
- AB inşaat harcamaları 2016 yılı Kasım ayında değişmedi.
- Ocak ayında inşaat malzemesi fiyatlarında artış yaşandı.

EXECUTIVE SUMMARY

- Construction sector growth will keep on by slowly in 2017.
- Construction sector bank loans volume reached to 155,7 billion Turkish Liras.
- Real Estate Developer sector bank loans volume is 88,2 billion Turkish Liras.
- Construction confidence index increased 6,0 point in January.
- Existing construction activities dropped 5,3 point in January.
- New construction orders rose 3,6 point in January.
- House sales increased 4,2 percent in 2016.
- First sales of House sales rose 5,5 percent in 2016.
- Mortgaged sales of House sales increased 3,5 percent in 2016.
- Existing home sale prices rose 9,1 percent in 2016.
- New home sale prices increased 2,9 percent n 2016.
- Construction materials sector industrial production decreased 1,0 percent in November.
- Construction materials export increased 0,4 percent in November of 2016.
- Construction materials import decreased 5,0 percent in November of 2016.
- Turkey's credit rating downgraded and has lost investment grade.
- Economy will be shadowed by voting for Constitution.
- Turkish Central Bank is tightening TL liquidity.
- Turkish Central Bank FX reserves have been decreasing.
- Turkish Liras interest rates are rising.
- Currency basket passed over 4,0 Turkish Liras due to rising risks.
- Geopolitics risks are main threat for world economy in 2017.
- Trump takeover administration with radical decisions.
- Economic growths are estimated higher for main exports markets.
- Dollar is still appreciating
- Euro-Dollar parity is at 1,06 level.
- US existing home sales 5,49 million in December.
- EU construction expenditures are steady in November.
- Construction materials prices increased during January.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2017 Yılında Nasıl Bir Yıl Geçirecek

İnşaat sektörü 2016 yılının ilk dokuz ayında yüzde 7,4 büyümüştür. Yıl genelinde de büyümenin yüzde 5-6 arasında olacağı öngörülmektedir. Böylece inşaat sektörü genel ekonomin ve diğer birçok sektörün üzerinde performans göstermiş olacaktır. 2017 yılına ise Türkiye 2016 yılından devralınan ekonomik ve siyasi mirasın yarattığı belirsizlikler ile girmiştir. Bu çerçevede inşaat sektörünün 2017 yılını nasıl geçireceği merak konusudur.

- ✓ Öncelikle Hükümetin yavaşlayan ekonomiyi tekrar toparlamak için kamu yatırımlarını yüzde 27 artıracak olması ve altyapı yatırımlarını genişletmesi inşaat sektörünü önemli ölçüde destekleyecektir.

- ✓ 2016 yılında alınan yapı ruhsatları metrekare ve daire sayısı olarak konutlara yüzde 6 büyümüştür. Konut dışı binalarda ise yüzde 4 gerilemiştir. Bu çerçevede 2017 yılında konut inşaatlarında işlerin artarak devam edeceği beklenmektedir. Ancak konut dışı bina yatırımları yavaşlayacaktır.

- ✓ Konut sektöründe 2016 yılında konut satışları yılın son dört ayında uygulanan kampanyalar ile yeni bir rekor kırmıştır. 2017 yılında ise aynı satış seviyesine ulaşılması için kampanyaların sürmesi gerekmektedir. Nitekim 2016 yılı son dört ayındaki kampanyalar ile 2017 yılı talebinin bir bölümü öne çekilmiştir. Uygulanması planlanan 20 yıl vadeli konut satışı ise inşaat şirketlerinin mali yapıları açısından çok sürdürülebilir gözükmemektedir.

- ✓ 2016 yılının ikinci yarısından itibaren konut kredileri aylık ortalama faiz oranları yüzde 1'in altında gerçekleşmiştir. Ticari kredilerde de faiz oranları göreceli düşük kalmıştır. Ancak bankaların 2017 yılı genelinde aylık ortalama yüzde 1'in altında faiz ile konut kredisi kullandırma olasılığı düşüktür. Muhtemelen ticari kredi faiz oranları da 2016 yılı ortalamasının üzerinde olacaktır.

- ✓ Kentsel dönüşüm ve yenileme faaliyetleri ise mevcut belirsizliklere rağmen sürecektir. Mevcut konutların yenilenmesi konut sahipleri için servet yenilemenin bir aracı haline gelmiştir. Bu nedenle yenileme yatırımları hız kesmeyecektir.

- ✓ Mevcut piyasa koşulları müteahhit firmaları da zorlamaya devam edecektir. Döviz kuru artışları, maliyetlerdeki artışlar, piyasadaki likidite sıkışıklığı ve ödeme güçlükleri ile el konan firmaların yarattığı dışsal etkiler sektörü zorlayacaktır.

Tüm bunlar değerlendirildiğinde inşaat sektörü 2017 yılında genel ekonominin üzerinde ancak 2016 yılının altında bir büyüme performansı gösterecektir.

İnşaat Şirketleri Yüksek Kredi Stoku İle Çalışıyor

2016 yılında inşaat sektörünün yurtiçinde kullandığı kredilerde büyüme önemli ölçüde yavaşlamıştır. 2016 yılının ilk on bir ayı sonunda inşaat sektörünün yurtiçinden kullandığı nakdi krediler yüzde 11,8 artış göstermiş ve 155,62 milyar TL'ye ulaşmıştır. Gayrimenkul iş geliştirme sektörünün kullandığı krediler ise aynı dönemde yıllık olarak yüzde 5,1 artarak 88,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. İnşaat ve gayrimenkul geliştirme sektörlerinin kullandıkları kredi stokunda bu yavaşlama mevcut döviz kredilerinin yükselen döviz kurları nedeniyle şişmesine rağmen yaşanmıştır. Yeni kredi kullanımı oldukça sınırlı kalmıştır. Yurtdışından kullanılan kredilerde ise 2016 yılının ilk on bir ayında inşaat sektöründe yurtdışında kullanılan krediler yüzde 15,9 artarak 10,85 milyar dolara yükselmiştir. Gayrimenkul iş geliştirme sektöründe ise yurtdışı krediler aynı dönemde yüzde 5,3 artarak 5,15 milyar dolara çıkmıştır. İnşaat ve Gayrimenkul sektörünün kredi büyümesi yavaşlamış olmakla birlikte yüksek kredi stoku ile çalışılmaktadır.

Tablo.1 İnşaat ve Gayrimenkul Sektöründe Kullanılan Kredi Stoku

DÖNEM	İNŞAAT SEKTÖRÜ TİCARİ KREDİLER MİLYON TL	İNŞAAT SEKTÖRÜ YURTDIŞI KREDİLER MİLYON DOLAR	GAYRİMENKUL TİCARİ KREDİLER MİLYON TL	GAYRİMENKUL YURTDIŞI KREDİLER MİLYON DOLAR
2012 Q4	59.030	6.629	29.855	3.494
2013 Q4	85.090	5.995	40.244	4.743
2014 Q4	103.113	7.473	58.115	4.559
2015 Q4	139.226	9.361	83.952	4.891
2016/11	155.627	10.851	88.204	5.151

Kaynak; TC Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Yeni Yılın İlk Ayında 6,0 Puan Yükseldi

İnşaat sektöründe güven endeksi 2016 yılı ikinci yarısında sürekli gerilemiş ve 17,6 puan birden düşmüştü. Güven kaybı daha çok sektörün dışındaki dinamiklerden kaynaklanmıştı. 2017 yılının ilk ayında ise inşaat sektörü güven endeksi uzun bir süre sonra ilk kez ve 6,0 puan birden yükselmiştir. Buna karşın Ocak ayında güven endeksi geçen yılın Ocak ayı güven seviyesinin halen 9,6 puan altındadır. Güvendeki toparlanma ümit vericidir, ancak alınacak çok yol bulunmaktadır.

Şekil.1– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

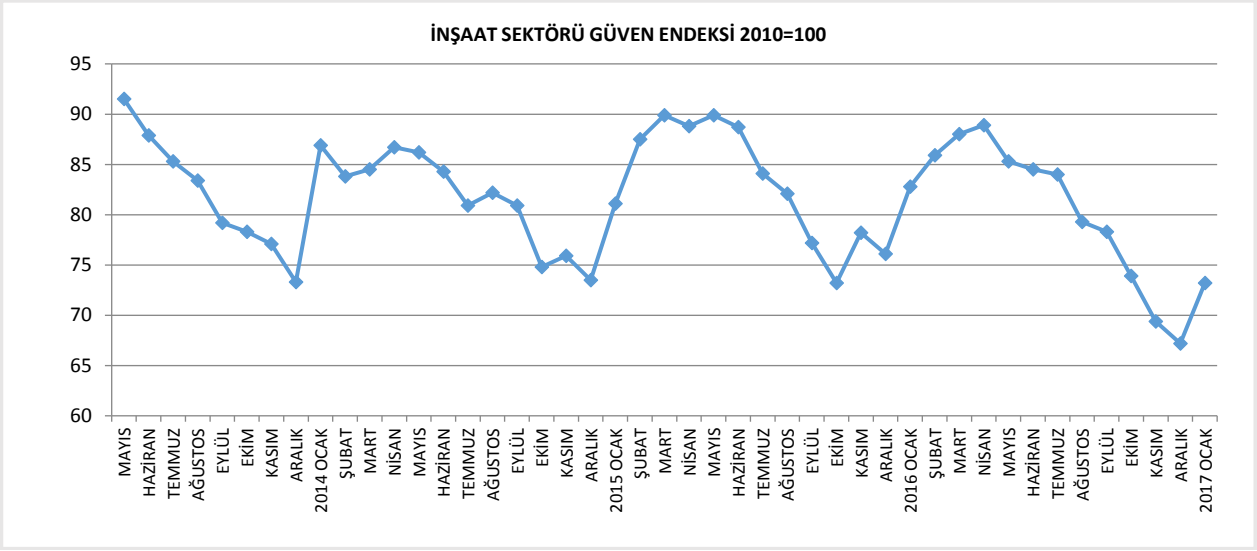

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Ocak Ayında 5,3 Puan Geriledi

Mevcut inşaat işlerinde gerileme yeni yılın ilk ayında da sürmüştür. Mevcut işler özellikle mevsimsellik ile daha hızlı gerilerken genel piyasa koşulları da işlerde gerilemeye yol açmaktadır. Mevcut inşaat işleri seviyesi Ocak ayında geçen yılın Ocak ayındaki mevcut işler seviyesinin de 11,9 puan altında gerçekleşmiştir. Ancak alınan yeni inşaat seviyesindeki artış mevcut işleri de destekleyecektir.

Şekil.2 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

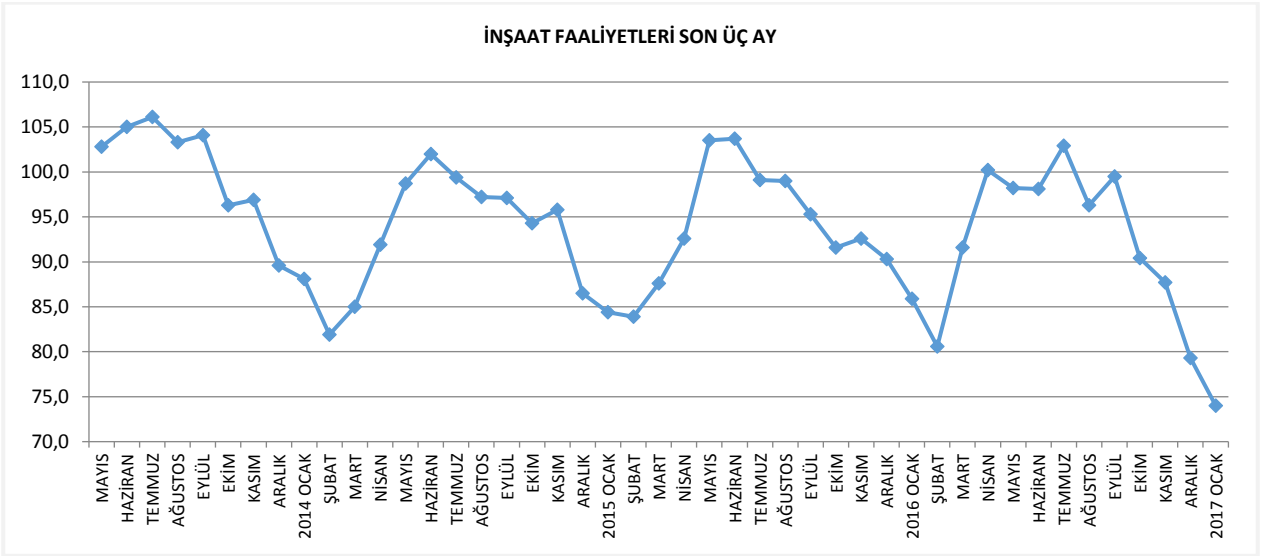

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Ocak Ayında 3,6 Puan Arttı

Alınan yeni inşaat işleri seviyesi Ocak ayında 3,6 puan artmıştır. Alınan yeni inşaat işlerinde mevsimselliğe rağmen gerçekleşen artış olumludur. Mevcut koşullara rağmen yeni inşaat işlerindeki iştahı göstermektedir. Ocak ayında alınan yeni inşaat işleri siparişleri geçen yılki Ocak ayı seviyesinin ise 7,4 puan altında gerçekleşmiştir.

Şekil.3 – Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi (2010=100)

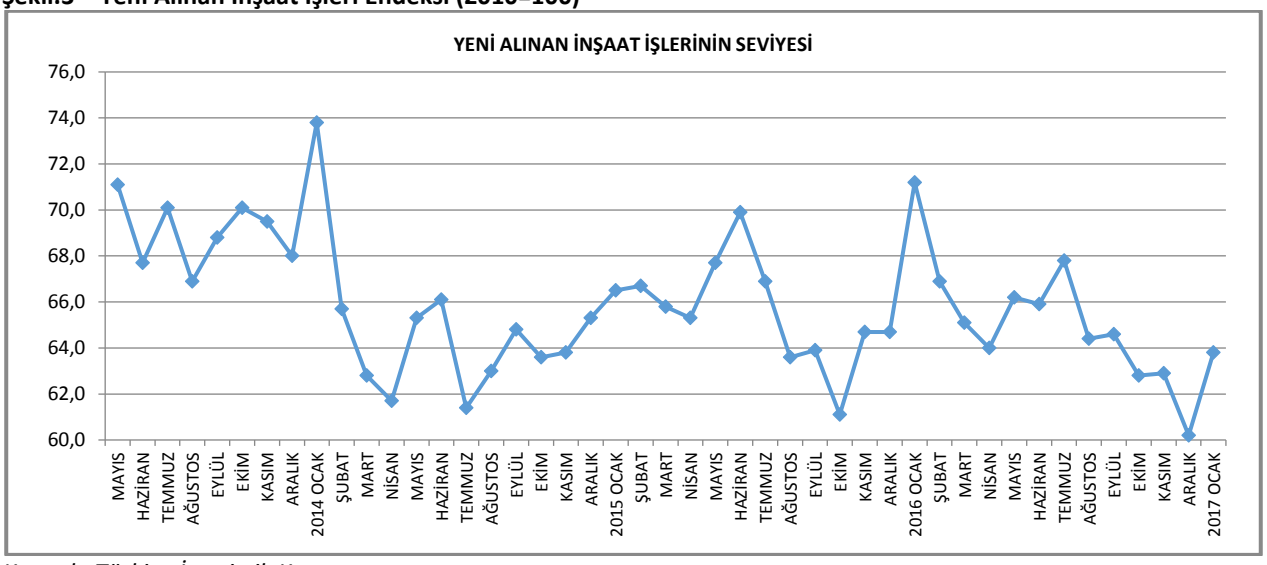

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları 2016 Yılında Yeni Rekor Kırdı

2016 yılının son dört ayında uygulanan kampanyalar ile birlikte konut satışları önemli ölçüde hızlanmış ve 2016 yeni bir rekor yılı olarak kapanmıştır. 2016 yılında konut satışları bir önceki yıla göre yüzde 4,2 artmış ve 1.341.453 adet olarak gerçekleşmiştir.

Aralık ayında ise konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,1 artarak 142.713 adet olmuştur. Birinci el satışlar Aralık ayında yüzde 3,0 azalarak 71.792 adede gerilemiştir. İkinci el satışlar ise yüzde 3,4 artmış ve 70.921 adet olmuştur. Aralık ayında ipotekli satışlar ise yüzde 21,8 yükselerek 49.076 adet olmuş ve yılın en yüksek aylık ipotekli satışına ulaşılmıştır. İpotekli satışlarda bankaların düşük faizli kredi uygulaması etkili olmaktadır.

Tablo.2 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2015	2016	2016-2015 DEĞİŞİM (%)
OCAK	86.167	84.556	-1,9
ŞUBAT	95.021	101.703	7,0
MART	116,030	117.205	1,0
NİSAN	119.317	106.348	-10,9
MAYIS	107.888	114.800	6,4
HAZİRAN	110.657	106.187	-4,0
TEMMUZ	96.859	81.343	-16,0
AĞUSTOS	112.463	114.751	2,0
EYLÜL	92.483	108.918	17,8
EKİM	104.098	130.274	25,1
KASIM	106.008	132.665	25,1
ARALIK	142.599	142.713	0,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışları Yüzde 5,5 Arttı

Konut satışlarının dağılımı değerlendirildiğinde 2016 yılında birinci ve ikinci el satışların birlikte arttığı görülmektedir. Yeni konut satışı anlamına gelen birinci el konut satışı 2016 yılında yüzde 5,5 artarak 631.686 adet olmuştur.

İkinci el konut satışları ise yüzde 2,6 artarak 708.767 adet olarak gerçekleşmiştir. İlk el satışlardaki gerileme son dört ayda yeni ev satış kampanyaları ve düşen faizler ile birlikte hızlı artışa dönüşmüştür.

Tablo.3 – Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2015	1.289.320	598.667	690.653
2016	1.341.453	631.686	708.767
% DEĞİŞİM 2015/2016	4,2	5,5	2,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Satışlar 2016 Yılında Yüzde 3,5 Arttı

Konut satışlarında ipotekli satışlar ile diğer satışlardaki gelişmelerde ise 2016 yılında ipotekli satışlar yüzde 3,5 artmış ve 449.508 adet olmuştur. İpotekli satışlar özellikle yılın son üç ayında bankaların uyguladıkları kampanyalar ile artmıştır. Son aylarda yeni faiz indirimleri ile banka kredisi kullanımı artmış ve ipotekli satışlardaki gerileme artışa dönüşmüştür. Diğer satışlar ise 2016 yılında yüzde 4,3 artmış ve 891.945 adet olarak gerçekleşmiştir.

Tablo.4 – Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	TOPLAM	İPOTEKLİ SATIŞLAR	DİĞER SATIŞLAR
2015	1.289.320	434.388	854.932
2016	1.341.453	449.508	891.945
% DEĞİŞİM 2015/2016	4,2	3,5	4,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut Konut Fiyatları 2016 Yılında Yüzde 9,1 Arttı

2016 yılında mevcut konut fiyatları yüzde 9,1 ile geçen yılın üzerinde bir artış göstermiştir. 2016 yılında mevcut konutların fiyat artışı yüzde 7,6 olarak gerçekleşmişti. 2016 yılında mevcut konutlara yönelik talep artışı ile birlikte fiyat artışları toparlanmıştır. 2016 yılında en yüksek mevcut konut fiyat artışı İstanbul'da, en düşük artış ise Bursa'da gerçekleşmiştir.

Şekil.4 Mevcut Konut Satış Fiyat Endeksi 2007=100

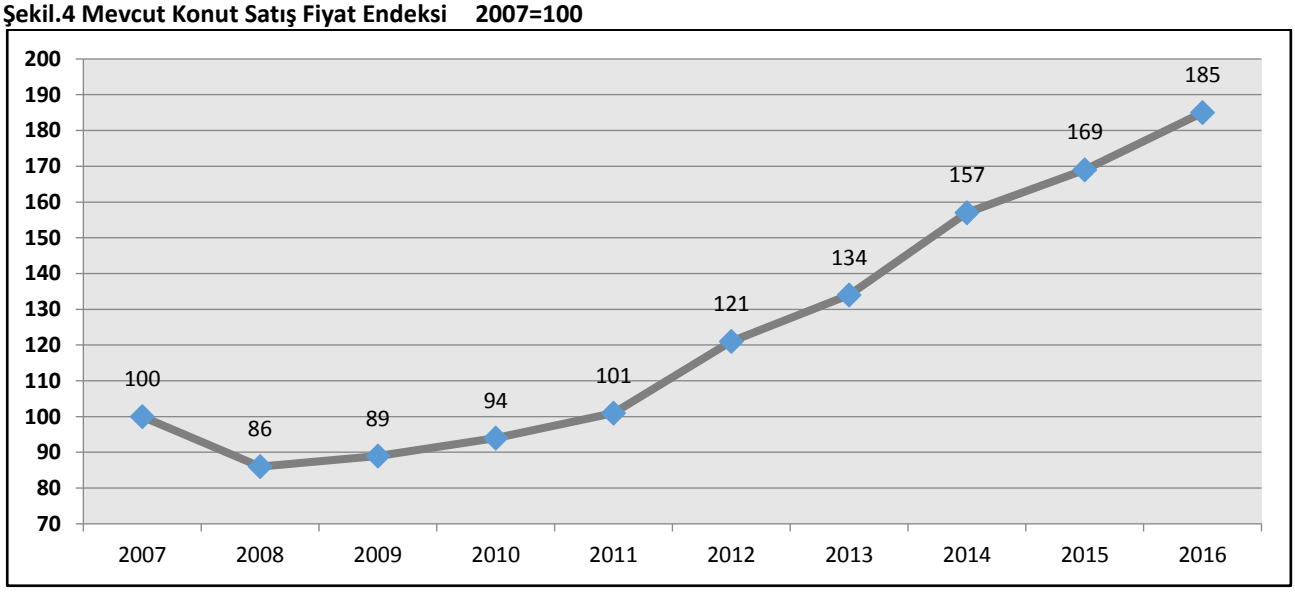

Kaynak: Reidin Emlak Endeks

Yeni Konut Fiyatları 2016 Yılında Sadece Yüzde 2,9 Arttı

Yeni konut fiyatlarındaki artış 2016 yılında önemli ölçüde yavaşlamış ve yüzde 2,9 olarak gerçekleşmiştir. Özellikle yılın ikinci yarısında konut fiyatlarında gerileme yaşanmaya başlamıştır. Oluşan mevcut koşullar içinde konut fiyatlarında indirime gidilen kampanyalar yapılmıştır. Talebin sürdürülmesi için uygulanan kampanyalar sonucu yeni konut fiyatları 2016 yılında en yavaş artış oranını yaşamıştır. Mevcut konut fiyatlarındaki artış ile karşılaştırıldığında yeni konut üretenlerin satış stratejisi olarak fiyatları kullandıkları anlaşılmaktadır.

Şekil.5 Yeni Konutlar Fiyat Endeksi 2010=100

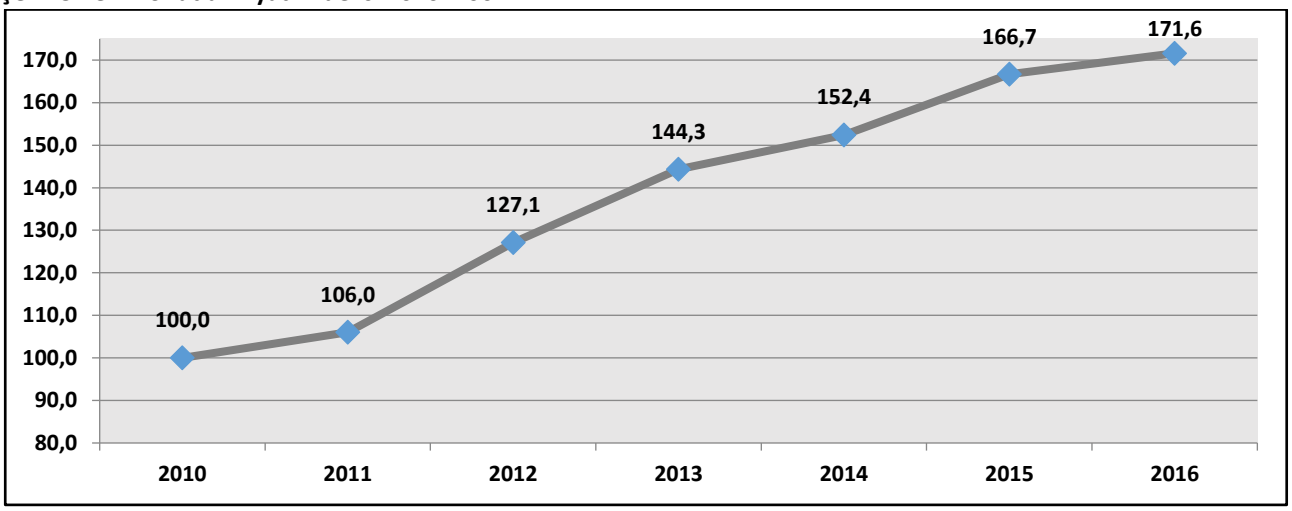

Kaynak: Reidin Yeni Konut Fiyat Endeksi

Yeni Konutlarda En Yüksek Fiyat Artışı 3+1 Konutlarda Gerçekleşti

Yeni konut fiyat artışı 2016 yılında yüzde 2,9 ile sınırlı kalmış olmakla birlikte oda sayıları itibariyle konutlar farklı fiyat artışları göstermişlerdir. 2016 yılında en yüksek fiyat artışı yüzde 5,7 ile 3+1 odalı konutlarda gerçekleşmiştir. 1+1 oda konutlarda da fiyat artışı yüzde 5,2 olmuştur. Buna karşın 2+1 odalı konutlarda fiyat artışı yüzde 1,1'de kalmıştır.

Şekil.6 Konut Tiplerine Göre Yeni Konutlarda Fiyat Artışı Yüzde 2016

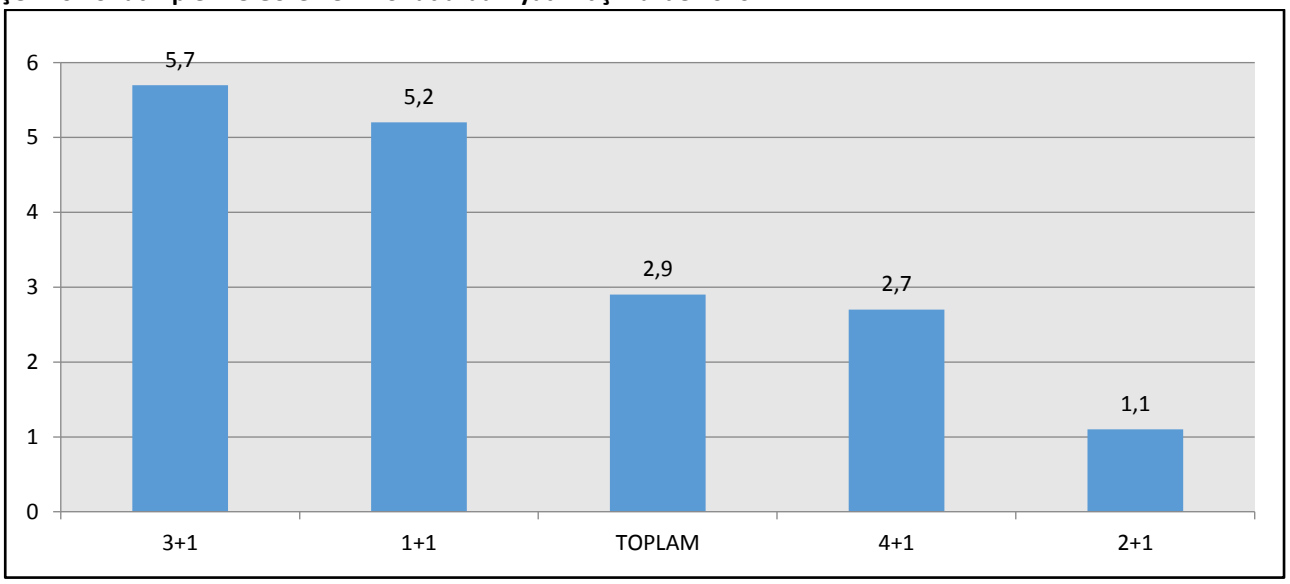

Kaynak: Reidin Yeni Konut Fiyat Endeksi

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Kasım Ayında Yüzde 1,0 Geriledi

2016 yılı Kasım ayında inşaat malzemeleri sanayi üretimi bir önceki yılın Kasım ayına göre ağırlıklı ortalama olarak yüzde 1,0 gerilemiştir.

İnşaat malzemeleri sanayi üretiminde Temmuz ayında yaşanan keskin gerileme Ağustos ayında durmuş, Eylül ayında önemli bir gerileme yaşanmış, Ekim ayında ise üretimde çok sınırlı bir artış gerçekleşmişti. Kasım ayında ise üretim yine gerilemiştir. Böylece yılın ikinci yarısında üretim zayıflamıştır.

Kasım ayındaki gerileme ile birlikte 2016 yılı Ocak-Kasım döneminde inşaat malzemeleri sanayi üretimi 2015 yılı Ocak-Kasım dönemine göre yüzde 0,3 artmıştır. Yılın ilk aylarında yaşanan hızlı büyüme ivmesi önemli ölçüde azalmıştır.

2016 yılı Kasım ayında, izlenen 26 üründen 12'sinde üretim geçen yılın Kasım ayına göre artmıştır. 14 üründe ise üretim geçen yılın altında kalmıştır.

Yılın ilk on bir ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre 15 ürünün üretimi artarken 11 ürünün üretimi gerilemiştir. Üretimdeki gelişmeler alt sektörler itibariyle oldukça farklılıklar göstermeye devam etmektedir.

Sanayi üretimindeki gelişmelerde iç piyasa satışları ile iç piyasa siparişleri belirleyici olmaya devam etmektedir. Yılın ikinci yarısında iç talebin zayıflayarak devam ettiği görülmektedir. İç talep önümüzdeki aylarda mevsimsellik etkisi ile de aşağı yönlü olacaktır.

İhracat tarafından gelen talep ise halen zayıf kalmaktadır.

Tablo.5 – Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

SEKTÖRLER	2016 KASIM	2016 OCAK -KASIM
Düz Cam İmalatı	40,0	16,2
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	14,3	7,4
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-2,1	7,0
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	-0,1	6,0
Kireç ve Alçı İmalatı	6,5	5,9
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	11,7	5,9
Hazır Beton İmalatı	-1,5	4,6
Çimento İmalatı	-0,2	4,1
Merkezi Isıtma Radyatörleri, Sıcak Su Kazan İmalatı	9,0	3,7
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünlerin İmalatı	-1,2	2,9
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun İmalatı	1,8	1,7
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	37,3	1,3
Kabloların İmalatı	10,1	0,8
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	-12,3	0,6
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	-0,3	0,5
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-29,7	-0,9
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	-4,8	-1,3
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	6,8	-1,7
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	-4,4	-3,1
Duvar Kağıdı İmalatı	46,3	-3,1
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	7,8	-5,0
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	-13,2	-5,8
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi (Teknik Amaçlı Cam)	7,0	-6,4
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	-19,4	-7,2
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	-3,3	-9,4
Kilit ve Menteşe İmalatı	-12,6	-9,6
İnşaat Malzemeleri	-1,0	0,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Kasım Ayında İhracat Yüzde 0,4 Arttı

İnşaat malzemeleri ihracatı Kasım ayında geçen yılın Kasım ayına göre yüzde 0,4 artmış ve 1.274 milyon dolar olmuştur. Eylül ve Ekim aylarındaki gerileme ardından Kasım ayında ihracatta yeniden toparlanma arayışı görülmektedir. Geleneksel pazarlardaki sınırlı da olsa toparlanmanın başlamış olması ihracatı destekleyecektir. Bununla birlikte pazar sıkıntıları halen ihracatta esas belirleyici olmaya devam etmektedir.

Şekil.7 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

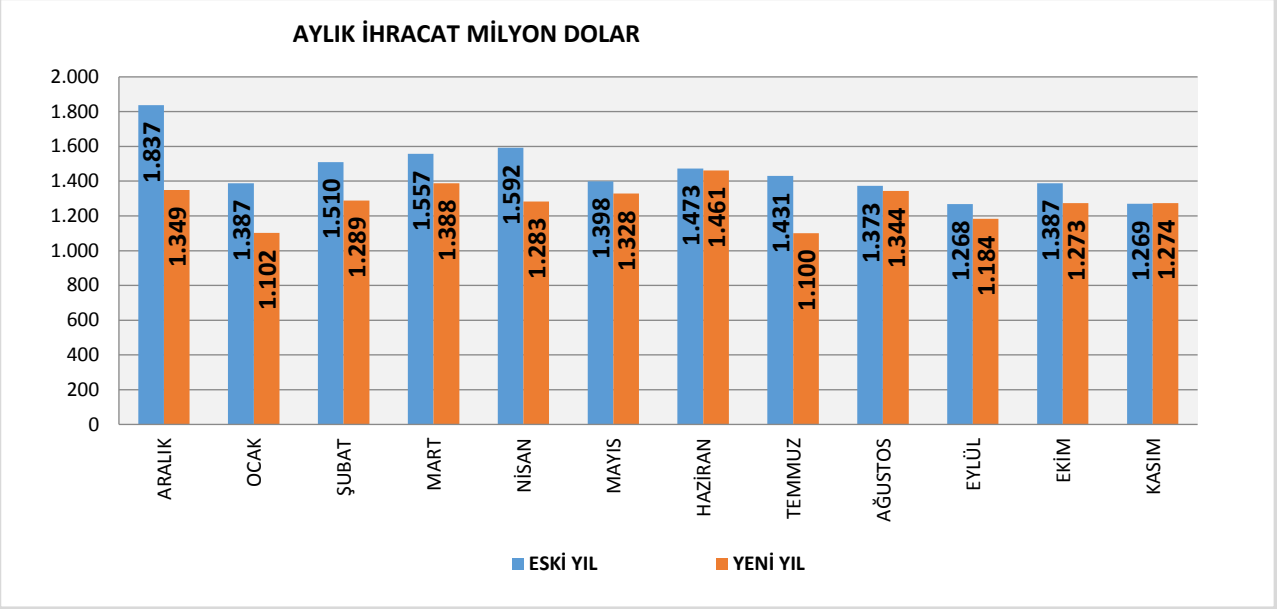

İthalat Kasım Ayında Yüzde 5,0 Geriledi

İnşaat malzemeleri ithalatı yıl genelinde artarken Eylül ayından itibaren son üç aydır gerilemektedir. Kasım ayında ithalat yüzde 5,0 gerilemiş ve 677 milyon dolara inmiştir. Artan döviz kurları da ithalatı sınırlamaktadır.

Şekil.8 – İnşaat Malzemeleri (Aylık – Milyon Dolar)

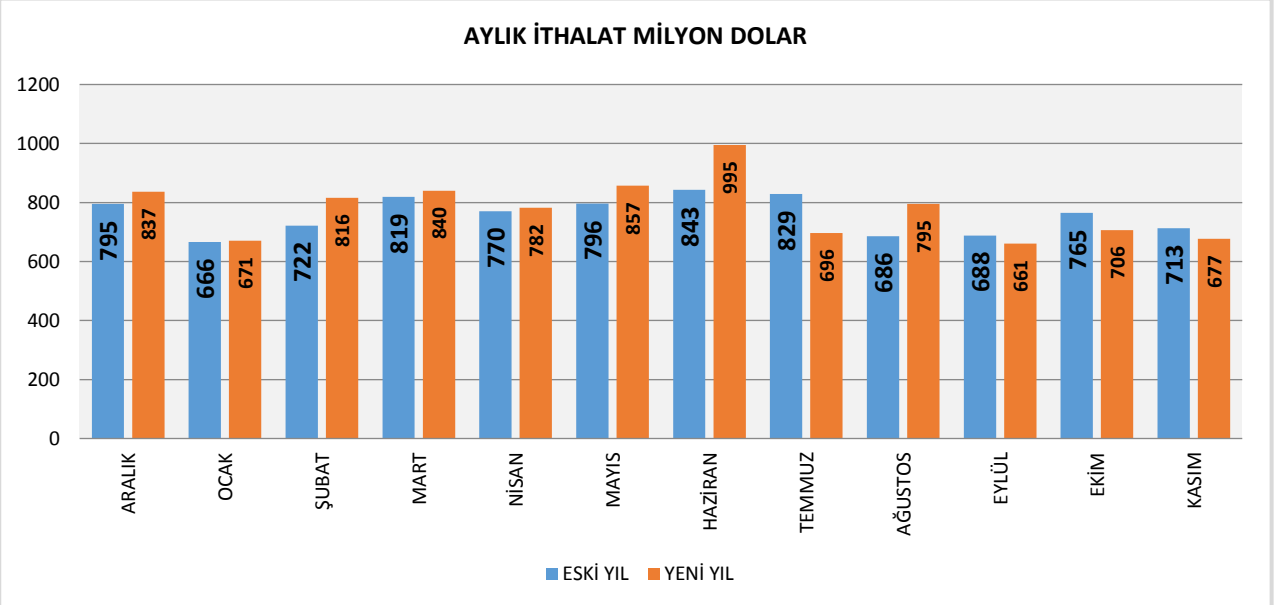

Yıllık İhracat 15,35 Milyar Dolara Geriledi

İhracat 2016 yılının genelinde gerileme eğilimini sürdürmektedir. Kasım ayındaki sınırlı artışa karşın yılın ilk on bir ayında ihracat yüzde 11,0 düşmüştür. Bu düşüş ile birlikte yıllık ihracat (2015 Aralık - 2016 Kasım arasındaki dönemde) 15,35 milyar dolara gerilemiştir.

Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

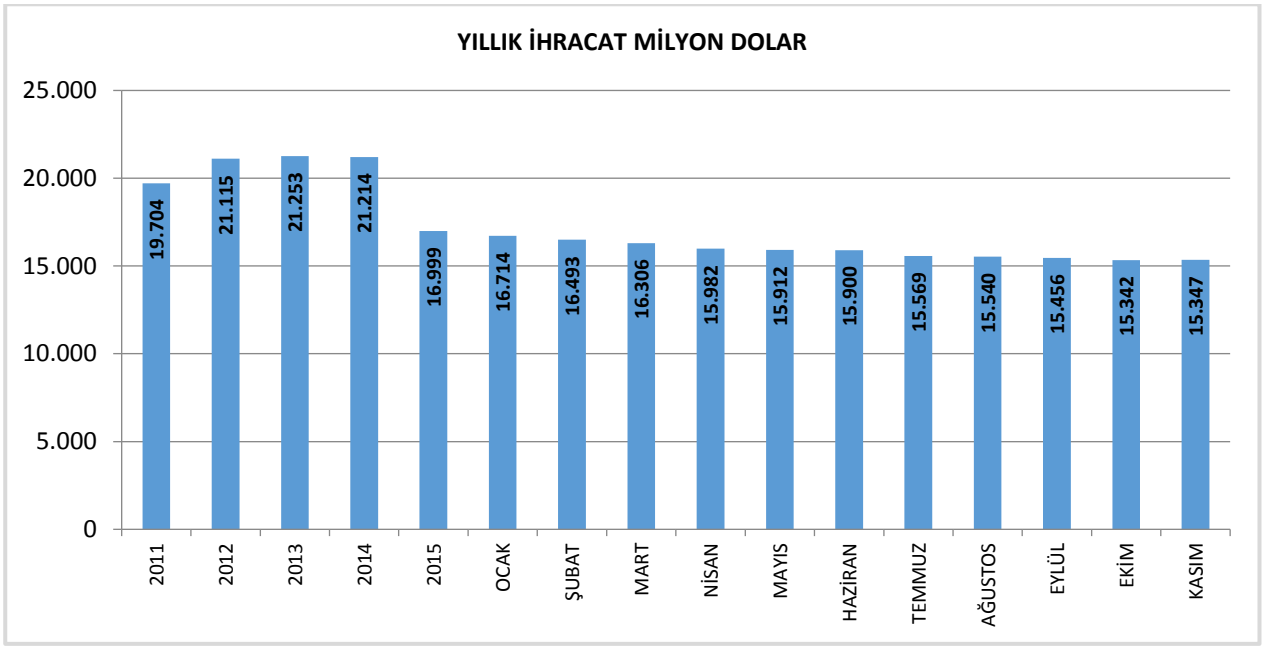

Yıllık İthalat 9,56 Milyar Dolar Oldu

Yıl genelinde artan ve sadece Temmuz ayında düşen ithalat son üç aydır gerilemektedir. Üç aylık gerilemeye rağmen yılın ilk on bir ayında ithalat yüzde 3,6 artmıştır. Buna bağlı olarak yıllık (2015 Aralık – 2016 Kasım arasındaki dönem) ithalat 9,56 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

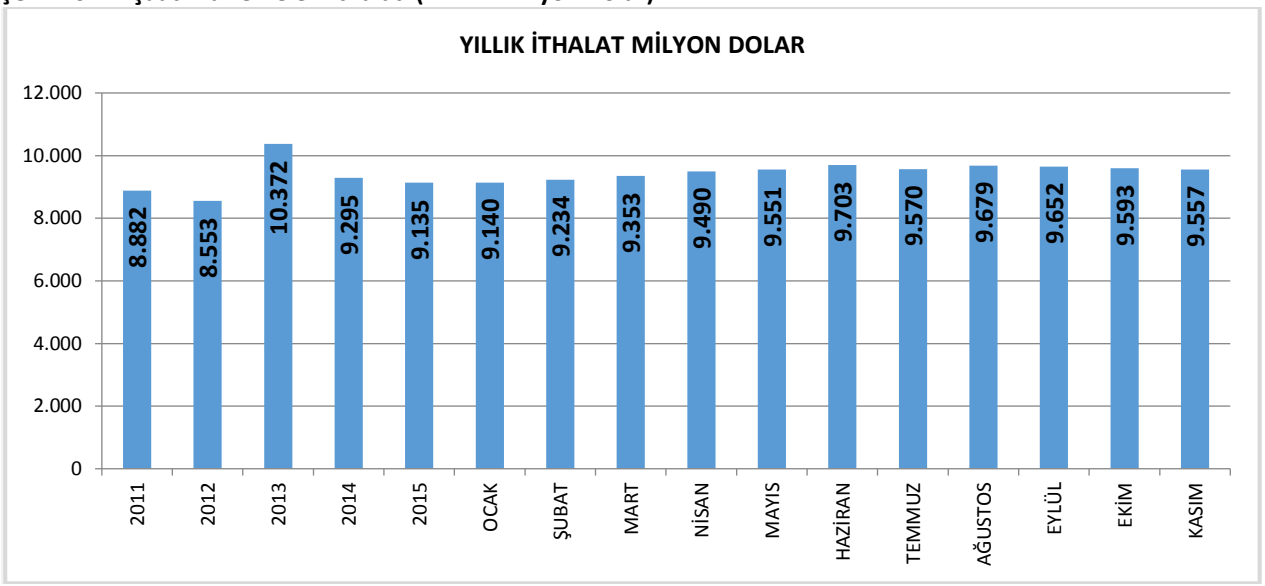

Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2015 -2016 milyon dolar

SEKTÖRLER	2015 OCAK-KASIM	2016 OCAK-KASIM	% DEĞ
ALÇI	47,9	52,3	9,2
ÇİMENTO	505,6	467,4	-7,5
BOYALAR VE VERNİKLER	365,5	323,5	-11,5
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	1.029,5	823,0	-20,1
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	431,0	389,4	-9,7
DUVAR KAĞITLARI	7,0	4,2	-39,9
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	936,0	845,8	-9,6
MİNERAL YÜNLER	17,4	16,9	-2,9
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	102,7	101,8	-0,8
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	5,9	5,6	-5,4
SERAMİK KAPLAMALAR	458,0	475,2	3,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	181,6	195,2	7,5
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	103,5	103,1	-0,4
CAM YÜNÜ	84,8	78,7	-7,3
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	3.727,9	3.159,0	-15,3
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	1.310,2	1.064,6	-18,7
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	1.143,7	912,6	-20,2
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	300,8	317,5	5,5
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	356,3	336,5	-5,6
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	59,1	56,2	-5,0
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	774,2	732,5	-5,4
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	107,7	102,8	-4,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	507,5	517,3	1,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	598,9	616,1	2,9
ASANSÖRLER VE LİFTLER	37,3	44,4	19,2
MUSLUKLAR VE VANALAR	327,8	275,0	-16,1
ELEKTRİK MALZEMELERİ	446,7	407,8	-8,7
YALITIMLI KABLOLAR	1.220,2	1.115,0	-8,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	224,8	235,3	4,7
PREFABRİK YAPILAR	225,1	156,2	-30,6
İNŞAAT MALZEMELERİ	15.644,6	13.930,9	-11,0

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2015 -2016 milyon dolar

SEKTÖRLER	2015 OCAK-KASIM	2016 OCAK-KASIM	% DEĞ
ALÇI	5,5	5,7	3,4
ÇİMENTO	16,0	14,9	-6,4
BOYALAR VE VERNİKLER	506,8	501,9	-1,0
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	328,9	345,7	5,1
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	506,3	475,0	-6,2
DUVAR KAĞITLARI	74,5	16,3	-78,1
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	186,6	180,4	-3,3
MİNERAL YÜNLER	44,8	41,1	-8,1
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	56,5	50,9	-9,9
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	3,1	1,7	-43,9
SERAMİK KAPLAMALAR	72,5	62,1	-14,4
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	8,1	6,6	-18,6
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	156,4	155,5	-0,6
CAM YÜNÜ	175,9	201,3	14,4
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ,	386,1	356,6	-7,6
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	779,2	725,9	-6,8
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	256,7	371,4	44,7
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	615,2	655,3	6,5
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	17,9	13,5	-24,8
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	11,7	10,9	-6,8
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	79,6	79,2	-0,5
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	30,1	25,8	-14,1
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	541,2	518,3	-4,2
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	931,8	1.242,6	33,4
ASANSÖRLER VE LİFTLER	129,1	171,5	32,9
MUSLUKLAR VE VANALAR	566,8	667,3	17,7
ELEKTRİK MALZEMELERİ	980,1	938,5	-4,2
YALITIMLI KABLOLAR	345,0	395,6	14,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	469,1	327,6	-30,2
PREFABRİK YAPILAR	16,4	37,9	130,8
İNŞAAT MALZEMELERİ	8.297,7	8.596,9	3,6

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Yatırım Yapılabilir Kredi Notunu Kaybetti

Türkiye 2013 yılında 19 yıl aradan sonra kazandığı yatırım yapılabilir kredi notlarını yeniden kaybetmiştir. Uluslar arası üç kredi derecelendirme şirketinden Moodys ve Fitch 2013 yılında Türkiye'nin kredi notunu yeniden yatırım yapılabilir seviyeye yükseltmişti. Ancak 2016 yılı Temmuz ayında yaşanan darbe girişimi ve ardından ortaya çıkan koşullar içinde Moodys yatırım yapılabilir kredi notunu indirmişti. 2017 yılı Ocak ayında ise bu kez Fitch Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notunu indirmiştir. Böylece Türkiye yatırım yapılabilir kredi notlarını kaybetmiştir.

Fitch yatırım yapılabilir kredi notunu indirirken gerekçe olarak siyasi ve jeopolitik belirsizlikleri, güvenlik gerekçelerini, zayıflayan kurumsal yapıyı, uygulanan para politikasını ve yüksek dış borçlar ile dış finansman ihtiyacını göstermiştir.

Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notlarını tamamen kaybetmesi sermaye girişlerini ve yurtdışı borçlanma olanaklarını olumsuz etkileyecektir. Bankaların kredi notları da ülke notuna bağlı olarak düşürülecektir. 2017 yılında bankaların ve firmaların yurtdışı borçlanma olanakları daha sınırlı ve maliyetli olacaktır. Türk lirasında değer kaybı baskısı artacaktır. Türk Lirası faizler de yükselecektir.

Tablo.7 Türkiye'nin Kredi Notları

KURUM	NOT	GÖRÜNÜM	GÜNCELLEME TARİHLERİ 2017
STANDART AND POORS	BB	NEGATİF	5 MAYIS 3 KASIM
MOODYS	Ba1	DURAĞAN	GÜNCELLEME YAPMAYACAK
FITCH	BB+	NEGATİF	27 OCAK 21 TEMMUZ

Kaynak: Uluslararası Derecelendirme Kuruluşları

Anayasa Referandumu Yılın İlk Çeyreğinde Siyaseti Öne Çıkaracak

Anayasa değişikliğini içeren teklif Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 339 oy ile kabul edilmiştir. 330-367 arasında kabul oyu aldığı için Anayasa değişikliği referanduma sunulacaktır. Yüksek Seçim Kurulu referandum tarihini açıklayacaktır. Muhtemelen Nisan ayı başında referandum yapılacaktır.

Referanduma kadar olan dönemde yoğun bir siyasi kampanya dönemi yaşanması beklenmektedir. Buna bağlı olarak yılın ilk çeyreğinde ekonomide ve piyasalarda yeni bir bekle-gör dönemi oluşması muhtemeldir. Yılın ilk ayları mevsimsel olarak zaten zayıf geçmektedir. Referandum beklentisi ile birlikte iktisadi faaliyetlerde yavaşlama daha da hissedilecektir.

Referanduma kadar olan dönemde oluşacak siyasi belirsizlikler nedeniyle Türkiye'nin risk primi de artacaktır. Bu dönemde Türk Lirası'nda değer kaybı baskısı ve Türk Lirası faizlerde de yükselme beklenmelidir. Firmalar piyasalarda oluşacak ilave likidite ve nakit sıkışıklığına hazır olmalıdır.

Merkez Bankası Para Politikası Likidite Sıkışıklığını Artırıyor, Yeni Faiz Artışları Gelebilir

Merkez Bankası Türk Lirası'nın değer kaybı baskısı ile Türk Lirası faizlerdeki artış baskısı arasında sıkışmıştır. Türk Lirasının değer kaybını sınırlamak için doğrudan faiz artışları yerine piyasaya verdiği TL likiditesini azaltmayı ve verdiği likiditenin maliyetlerini artırmayı tercih etmektedir. Bunun için düzenli olarak kullandığı haftalık repo piyasasından kaynak kullandırmamaktadır. Likiditeyi daha pahalı kanallardan sağlamaktadır. Merkez Bankası TL likiditesini azaltarak piyasada döviz satışını artırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca yeni açtığı TL karşılığı döviz depo işlemleri ile de Türk Lirasına istikrar kazandırmayı hedeflemektedir.

Bu politikaların sonucu Türk Lirasında değer kaybı baskısı ortadan kalkmamıştır. Türk Lirası değer kaybetmeye devam etmektedir. Buna ilave olarak Merkez Bankası kendi politika faizini artırmamış olmasına karşın piyasa faizleri yükselmektedir. Merkez Bankası'nın likiditeyi sıkılaştırması aynı zamanda zaten nakit ve ödeme sıkışıklığı yaşanan piyasalarda koşulları daha da zorlaştırmaktadır. Merkez Bankası yakın zamanda politika faizlerinde yüksek artışlar yapmak zorunda kalabilecektir.

Türk Lirasında Değer Kaybı Hızlandı; Sepet Kur İlk Kez 4,00 Türk Lirasını Aştı

Türk Lirası sepet kur darbe girişimi ardından oluşan koşullar ve gelişmeler ile 2016 Eylül ayı sonunda 3,26'ya kadar yükselmişti. Türk Lirasında değer kaybı yılın son çeyreğinde de devam etmiş ve sepet kur 2016 yılını 3,60 seviyesinde kapatmıştı. Yeni yıl ile birlikte Türk Lirası sepet kurda değer kaybı hızlanmıştır. Sepet kur siyasi belirsizliklerden de beslenmeye devam etmektedir. Merkez Bankası para politikası da etkisiz kalmaktadır. Son olarak Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notlarını tamamen kaybetmiş olması ile sepet kur 4,0 TL seviyesini de aşmıştır. Türk Lirası daha zayıf bir değer aralığına gerilerken değer kaybı baskısı sürmektedir.

Şekil.11 Türk Lirası Sepet Kur

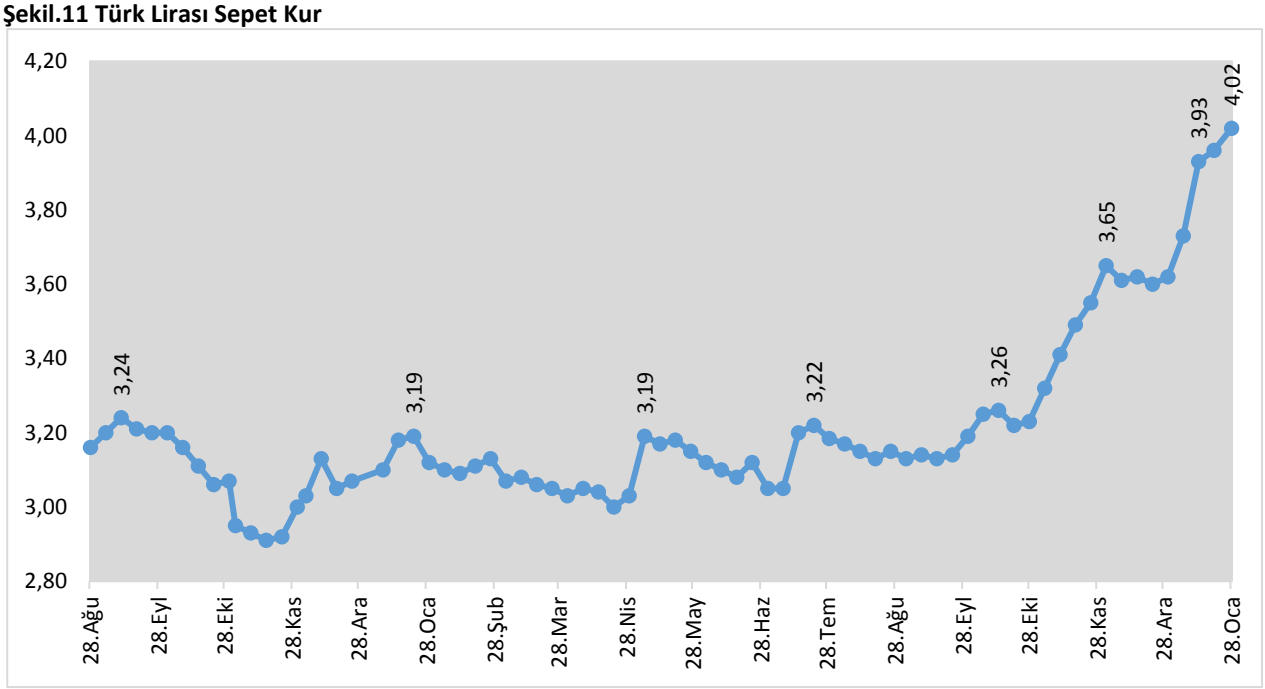

Kaynak: TC. Merkez Bankası

Merkez Bankası Döviz Rezervleri Azalıyor

Cari açığın yeniden yükselmeye başlaması ve oluşan koşullar içinde sermeye çıkışı yaşanması nedeniyle Merkez Bankası'nın döviz rezervleri azalmaktadır. Merkez Bankası Ocak ayı içinde döviz talebini karşılamak için bankaların döviz karşılıklarını da azaltmıştır. Böylece Merkez Bankası'ndaki brüt rezervler de azalmıştır. Ocak ayı sonu itibariyle Merkez Bankası'nın brüt döviz rezervleri 92 milyar dolara, net döviz rezervleri ise 22 milyar dolara gerilemiştir.

Şekil.12 Merkez Bankası Döviz Rezervleri Milyar Dolar

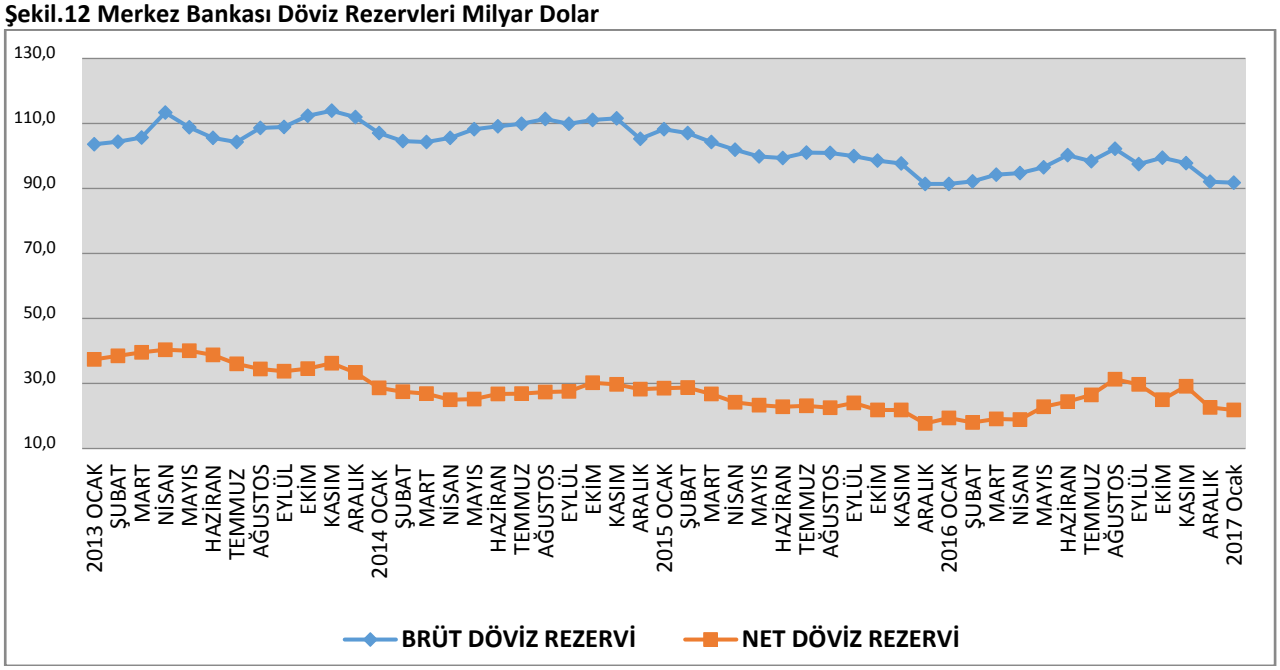

Faizlerde Yön Yukarı

TL üzerinde oluşan değer kaybı baskısını yönetmek üzere Merkez Bankası'nın uyguladığı para politikası piyasa faiz oranlarının yükselmesine yol açmaktadır. Mevcut siyasi ve ekonomik riskler de faizleri yukarı yönlü itmektedir. Enflasyonda da yukarı yönlü beklentiler güçlenmektedir. Tüm bunlara bağlı olarak yeni yılda daha yüksek faiz oranları beklenmektedir.

Şekil.13 Faiz Oranları Yüzde

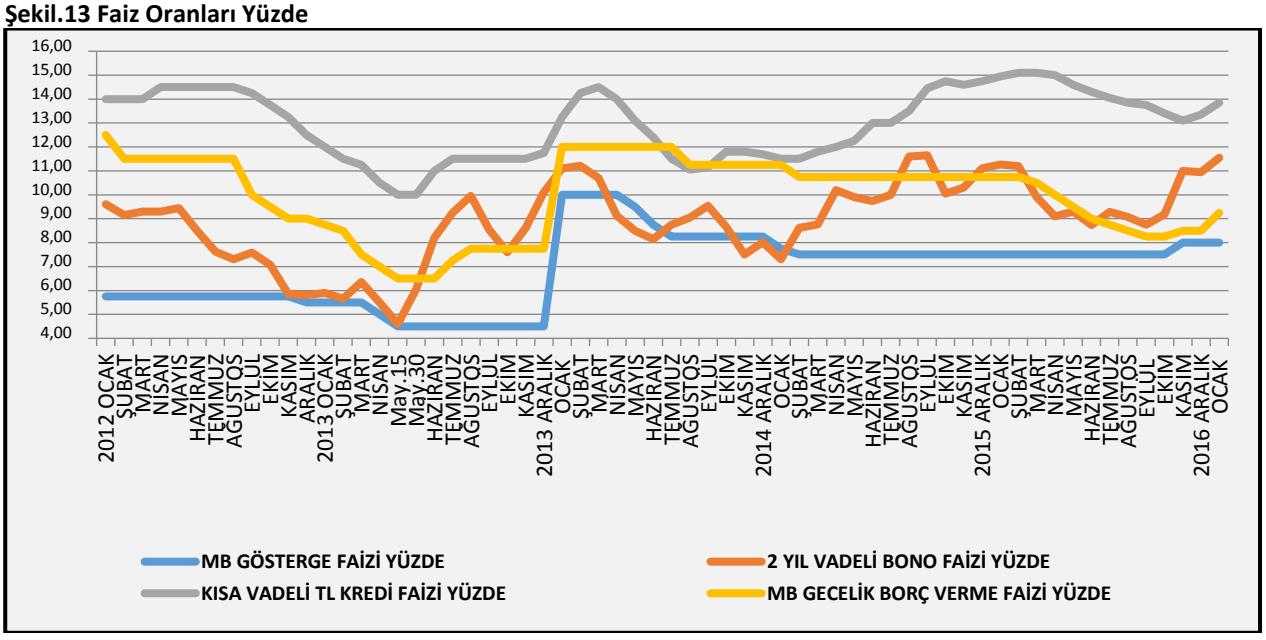

Kaynak. TC. Merkez Bankası

2017 Yılında Dünya Ekonomisinin Önünde En Önemli Riskler Jeopolitik Gelişmeler ve Siyasi Liderlik Geçişleri

2017 yılında dünya ekonomisinin büyümesi önünde görülen 16 engel içinden öne çıkan ilk beş risk arasında jeopolitik gelişmeler ve siyasi liderlik geçişleri ilk sıraları almaktadır. Dünya genelinde üç ayda bir yapılan yönetici anketinde siyasi liderlik geçişleri Aralık ayında sıçrama yaparak en önemli ikinci risk halini almıştır. Küresel ölçekte jeopolitik riskler de önemli tehdit olmaya devam etmektedir. Dünya ticaretindeki yavaşlama da önemli bir tehdit olarak görülmeye başlanmıştır. Siyasi liderlik geçişindeki risk Donald Trump ve yönetiminin uygulayacağı politikalar ve bunların etkileri olacaktır. Özellikle dünya ticaretinde korumacılığa yol açacak uygulamalar sıkıntı yaratacaktır.

Şekil.14 Dünya Ekonomisinde 2017 Yılında En Önemli Riskler

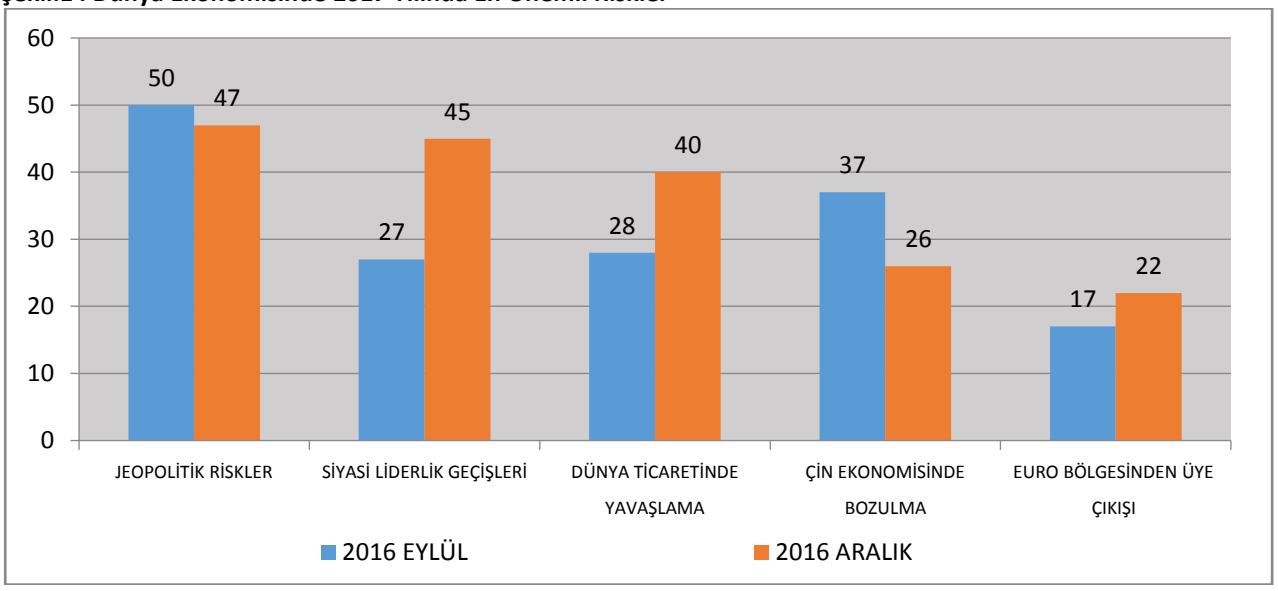

Kaynak: Mc Kinsey Institute; Global Economic Condition Survey, Aralık 2016

Donald Trump Hızlı ve Radikal Başladı

ABD Başkanlık görevini üstlenen Donald Trump uygulamalarına oldukça hızlı ve radikal başlamıştır. İçeride Obamacare'i iptal eden Trump imalat sanayindeki yatırımların yurtiçinde yapılmasına yönelik önemli baskı kurmaktadır. Trump dış ilişkilerde ise ilk iş olarak ABD'ni Trans Pasifik anlaşmasından çekmiştir. Trump ABD ile Meksika arasında yapmayı vaat etiği duvarın inşası için de onay vermiştir. Kanada ile ABD arasında yapılması planlanan petrol boru hattı için de onay verilmiştir ve bu onay Trump'ın çevre politikaları için de kötü bir gösterge olmuştur. Trump teröre kaynaklık yaptığını düşündüğü 7 ülke vatandaşlarının ABD'ye girişlerini yasaklamıştır. Federal Mahkemenin geçici durdurma kararına rağmen Trump bu konuda da oldukça hızlı ve radikal davranmıştır. Trump ekonomi alanında ise "First America Doctrine" adı verilen büyüme programını açıklamıştır. Ekonomi alanında esas beklenen ise vergi indirimlerini içeren reform paketidir. Trump'ın içeride ve dışarıda uygulayacağı politikalar tüm küresel ilişkileri etkileyecek ve şekillendirecektir.

Dolar Trump ve FED Faiz Artışı Beklentisi İle Güçlü Seyrediyor

ABD Merkez Bankası FED Aralık ayında faiz oranlarını artırmıştır. FED'in ekonomideki gelişmelere ve beklentilere bağlı olarak 2017 yılında da 3 kez faiz artıracağını öngörmektedir. Buna bağlı olarak Dolar tüm para birimleri karşısında yeni yılda da güçlü kalmaya devam etmektedir. Yeni Başkan'ın güçlü dolar rekabet gücümüzü olumsuz etkiliyor açıklaması dolar için kısa süreli bir tereddüt yaratsa da dolar güçlenmektedir. Euro dolar paritesi de Ocak ayını ortalama 1,06 seviyesinden kapatmıştır. Dolar 2017 yılı boyunca güçlü kalmaya devam edecektir.

Şekil.15 Euro Dolar Paritesi

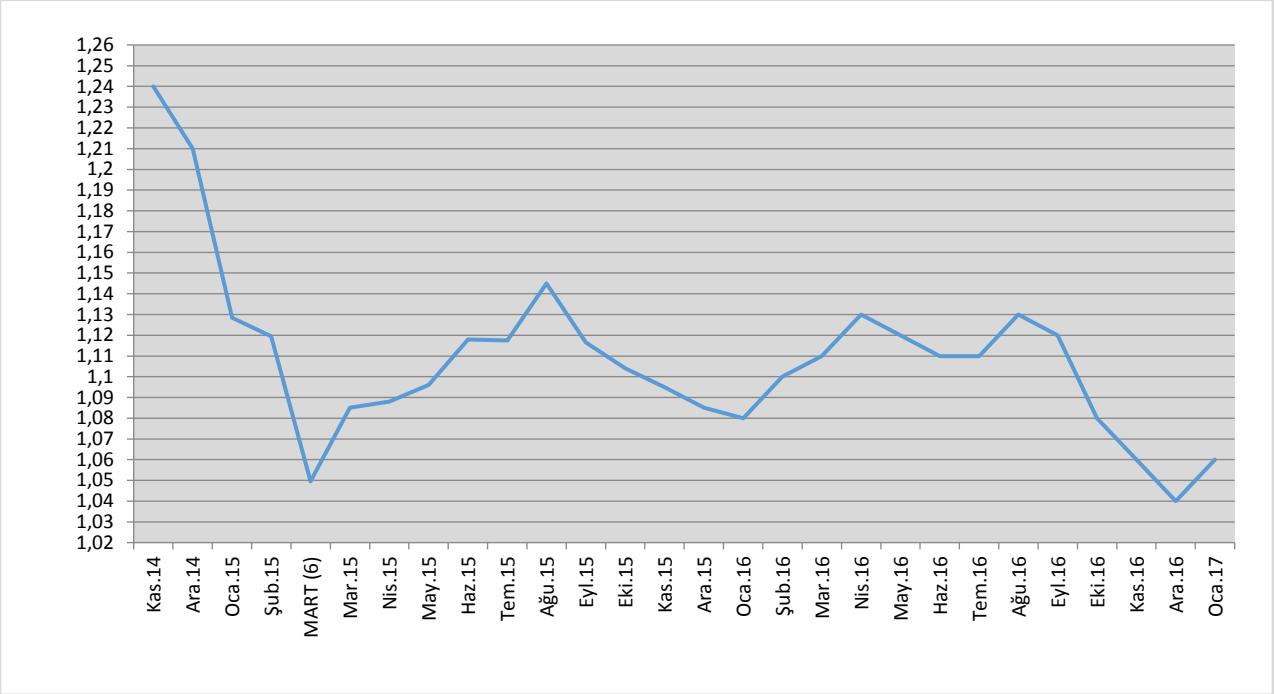

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

Hedef Pazarlarımızda Ekonomik Büyüme Beklentileri Olumlu

Müteahhitlik hizmetleri ile inşaat malzemeleri sanayi ürünlerimizin ihracatı için öncelikli ve önemli olan pazarlarımızda 2015 ve 2016 yıllarında ekonomik büyümeler oldukça zayıf kalmıştı. 2017 yılında ise tüm ülkelerde farklı oranlarda da olsa ekonomik büyüme beklenmektedir. Petrol ve emtia fiyatlarındaki artış bunların üreticisi olan hedef pazarlarımızda ekonomileri 2017 yılında destekleyecektir. 2017 yılında Müteahhitlik işleri ve ihracat için yakın ve komşu pazarlarımızda ekonomik koşullar daha uygun olacaktır.

Tablo.8 Seçilmiş Hedef Pazar Ülkelerde Ekonomik Büyüme Yüzde

ÜLKELER	2015	2016	2017
RUSYA	-3,7	-0,8	1,1
KAZAKİSTAN	1,2	-0,8	0,6
AZERBAYCAN	1,1	-2,4	1,4
TÜRKMENİSTAN	6,5	5,4	5,4
KATAR	3,7	2,6	3,4
S.ARABİSTAN	3,5	1,2	2,0
BAE	4,0	2,3	2,5
MISIR	4,2	3,8	4,0
İRAN	0,4	4,5	4,1
NİJERYA	2,7	-1,7	0,6
KENYA	5,6	6,0	6,1
TANZANYA	7,0	7,2	7,2

Kaynak: IMF World Economic Outlook Update, 2017 Ocak

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de Yıllık İnşaat Harcamaları 2016 Yılı Kasım Ayında 1,18 Trilyon Dolar

ABD'de konut ve konut dışı inşaat harcamaları 2016 yılının tamamında kademeli artışını sürdürmüştür. 2016 Kasım ayı sonunda toplam inşaat harcamaları 1,18 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılbaşından bu yana konut ve konut dışı bina inşaat harcamaları birlikte artmaktadır.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2014 Q4	355,2	629,3	984,5
2015 Q1	363,9	642,5	1.006,4
2015 Q2	382,6	691,7	1.074,3
2015 Q3	401,7	695,0	1.096,6
2015 Q4	439,0	684,5	1.123,5
2016 Q1	475,1	701,3	1.176,4
2016 Q2	454,3	699,9	1.154,1
2016 Q3	464,8	701,7	1.166,5
2016 EKİM	458,2	715,8	1.174,0
2016 KASIM	462,9	719,1	1.182,0

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD'de Yeni ve Mevcut Ev Satışları Aralık Ayında Geriledi

ABD'de konut satışları yüksek gerçekleşmektedir. Bununla birlikte Kasım ayında rekorlar kıran yeni ve mevcut ev satışları Aralık ayında 536 bin adet ve 5,49 milyon adede gerilemiştir. Konut satışları rekorlar sonrası Aralık ayında soluklanmıştır. Konut fiyatları ise istikrarlı artışını sürdürmektedir.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q4	496	5.070	173,0
2015 Q1	481	5.210	175,1
2015 Q2	466	5.480	180,9
2015 Q3	442	5.550	182,7
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q1	511	5.360	184,6
2016 Q2	579	5.570	189,8
2016 Q3	574	5.490	191,8
2016 KASIM	598	5.610	192,7
2016 ARALIK	536	5.490	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Harcamaları Kasım Ayında Değişmedi

Euro bölgesinde üçüncü çeyrekte inşaat harcamaları 3,0 ile hızlı büyümüştü. İnşaat harcamaları Ekim ayında da canlılığını korumuş ve harcamalar yüzde 1,8 büyümüştü. Kasım ayında ise büyüme durağanlaşmış ve inşaat harcamaları değişmemiştir.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Sektörü Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2014 Q2	3,0	3,7	0,9
2014 Q3	-1,4	-1,0	-2,5
2014 Q4	-0,8	-1,2	0,7
2015 Q1	0,5	-0,4	1,6
2015 Q2	-0,9	-0,9	-1,0
2015 Q3	-1,2	-1,3	-0,7
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q1	2,6	3,1	0,3
2016 Q2	-0,1	-0,6	1,5
2016 Q3	3,0	2,4	4,5
2016 EKİM	1,8	2,1	0,7
2016 KASIM	0,0	-0,6	2,2

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatlarında Artış

Küresel piyasalarda emtia fiyatları Ocak ayında da artmıştır. ABD başkanlık seçimini Trump'ın kazanması ardından büyümenin hızlanması ve emtia talebinin artması beklemektedir. Buna bağlı tüm emtia fiyatlarında olduğu gibi inşaat malzemesi fiyatlarında da artışlar sürmektedir.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 HAZİRAN	479	262,70	320
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 MART	388	224,50	332
2016 HAZİRAN	444	211,70	349
2016 EYLÜL	419	219,10	351
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 OCAK	464	269,20	365

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

"ÖZEL BÖLÜM"

AVRUPA BİRLİĞİ İNŞAAT SEKTÖRÜNDE 2017 BÜYÜME BEKLENTİLERİ OLUMLU

Avrupa Birliği Türkiye'nin inşaat malzemeleri ihracatı için yakın ve geleneksel pazarlarından biridir. Bu çerçevede Avrupa Birliği bölgesindeki inşaat harcamalarının gelişimi önem kazanmaktadır. Avrupa Birliği ve özellikle Euro bölgesi inşaat faaliyetleri 2008 krizinden olumsuz etkilenmiş ve küçülmüştü. İnşaat işleri son iki yıldır ise toparlanma eğilimi içinde olup yeniden büyüme sürecine girmiştir.

Avrupa dünya inşaat harcamaları içindeki payını 2008-2016 arasında 6 puan kaybetmiştir. 2016 yılında dünya inşaat harcamalarının içinde Avrupa yeniden başlayan büyümesine rağmen yüzde 18 pay alabilmiştir. Avrupa genelinde inşaat harcamaları toplamı 1,8 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İnşaat sektörlerinde büyüme 2015 yılından sonra 2016 yılında da sürmüş, ancak göreceli olarak mütevazi büyümeler gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise inşaat sektörlerinde büyümenin süreceği öngörülmektedir. Bununla birlikte ülkelerdeki büyümelerde farklı oranlar ortaya çıkmaktadır. Büyük pazarlardan Almanya'da büyüme 2017 yılında yüzde 1,0 ile yavaşlayacaktır. İngiltere'de ise Brexit'e rağmen 2017 yılında yüzde 2,9 büyüme beklenmektedir. Fransa'da inşaat sektöründe büyüme hızlanacak ve 2017 yılında yüzde 3,9 olacaktır. İspanya ve İtalya'da da inşaat sektörlerinde büyüme giderek istikrar kazanmaktadır.

Avrupa inşaat sektöründeki büyüme beklentileri bu pazara olan inşaat malzemesi ihracatımız için 2017 yılında daha olumlu koşullar oluşturacaktır.

Tablo. 13 Avrupa Ülkelerinde İnşaat Sektörlerinde Büyüme Yüzde

ÜLKELER	2015	2016	2017
AVUSTURYA	-1,0	0,8	1,3
BELÇİKA	1,5	1,0	2,0
DANMARKA	1,9	1,8	2,7
FRANSA	-1,7	2,5	3,9
ALMANYA	0,2	2,2	3,9
İTALYA	0,5	1,8	2,1
İRLANDA	4,8	14,4	16,0
HOLLANDA	7,8	3,6	4,0
NORVEÇ	1,9	4,1	2,2
PORTEKİZ	3,5	2,5	3,0
İSPANYA	2,9	3,7	4,0
İSVEÇ	5,2	4,5	1,8
İSVİÇRE	-1,3	1,2	0,5
İNGİLTERE	3,2	2,1	2,9
ÇEK CUMHURİYETİ	7,1	1,9	2,4
MACARİSTAN	2,9	1,1	7,0
POLONYA	4,2	5,8	7,2

Kaynak: Euroconstruct Outlook 2017

TÜRK YAPI SEKTÖRÜNÜN TEK YAPI FUARI

TURKISH BUILDING INDUSTRY'S and REGION'S BIGGEST GATHERING

40// TURKEYBUILD

YAPI FUARI İSTANBUL

YAPI, İNŞAAT MALZEMELERİ VE TEKNOLOJİLERİ

BUILDING CONSTRUCTION MATERIALS AND TECHNOLOGIES TRADE EXHIBITION

23 - 27 MAYIS / *MAY* 2017

TÜYAP - BÜYÜKÇEKMECE

TÜRKİYE CUMHURİYETİ EKONOMİ BAKANLIĞI

ufi Approved Event

TFYD TÜRKİYE FUAR YAPIMCILARI DERNEĞİ

KOSGEB

www.yapifuari.com.tr I www.turkeybuild.com.tr

yapifuariturkeybuild yapiturkeybuild yapi-turkeybuild yapiturkeybuild

ITE TURKEY

YEM FUAR EXHIBITIONS

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

THIS EXHIBITION IS ORGANIZED UNDER THE SUPERVISION OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO. 5174.

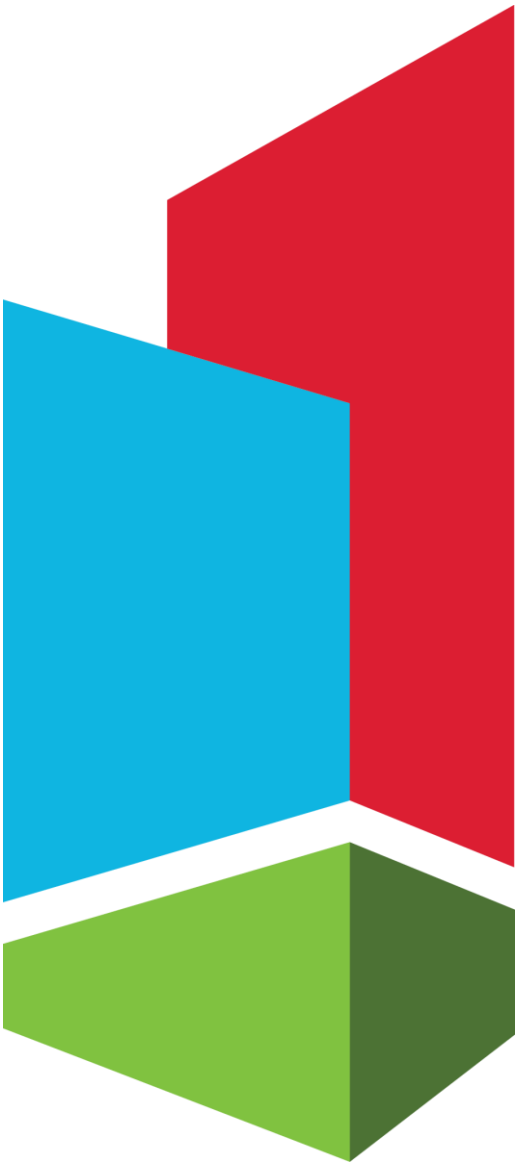

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 2016 322 23 00